

MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ ZPEVNĚNÝCH PLOCH, KOMUNIKACÍ A ZÍDEK, MOBILIÁŘ

Obec Lazinov je malou obcí v předhůří Vysočiny. Její vznik je datován do 14. stol. a z toho se odvíjí charakter její zástavby a prostorové struktury veřejných ploch do jisté míry poznamenané vznikem přehrady v 70. letech minulého století.

Pro obnovu veřejných ploch a komunikací jsou proto voleny materiály, které nenaruší stávající charakter obce, ale současně budou odpovídat dnešním nárokům na povrchy komunikací a pěších cest.

Aby funkce komunikace pro automobily nepřevážila nad pohybem pěších, jsou v obci vytypované tzv. uzlové body. Jsou to místa křížení směrů, místa s určitou danou funkcí, významné body dané historií obce atd. Tato místa – uzlové body jsou řešena tak, aby přetnula funkci komunikace pro vozidla a upozornila na sebe změnou povrchu komunikace, změnou materiálu, směrem dláždění apod.

Návrhová rychlost komunikací v celé obci by neměla přesáhnout 30km/hod. Povrch komunikací pro vozidla je navržen z asfaltbetonu nebo betonové dlažby, povrchy krajnic, parkovacích pruhů a výhyben z vegetační dlažby nebo zatravňovací dlažby, obrubníky budou kladeny naležato, ve výjimečných případech nastojato kvůli ochraně přilehlých objektů proti vodě. V potřebných místech budou použity příčné odvodňovací žlaby, podél komunikace v místě potřeby betonové žlaby pro svedení vody mimo komunikaci.

Komunikace pro vozidla budou v omezené míře dvoupruhové – vyprojektovaná komunikace, převážně jednopruhové obousměrné s šířkou jízdního pruhu 3,5m s výhybnami po 80 -100m a parkovacím pruhem a krajnicí. Tento typ komunikací je vhodný pro malé obce s intenzitou dopravy menší jako 100 aut /24hod. Spojovací komunikace v obci, které slouží jen k občasnému užití, jsou navrženy s šířkou jízdního pruhu 2,5m a krajnicemi.

Pěší chodníky v obci, které spojují významná místa, místa denně obyvateli navštěvovaná, jsou navrženy ze skládané dlažby se zahradním obrubníkem nebo z minerálního betonu dostatečně zhutněné. Terénní schody by měly být z přírodního kamene z blízkých zdrojů.

Opěrné zídky, které slouží k terénním úpravám, podezdívkám plotů apod. jsou navrženy z kamene, skládané převážně horizontálně, bez koruny zídky. Kámen by měl být z místních zdrojů, aby charakterem odpovídal kameni vyskytujícímu se v okolí.

MATERIÁLY POUŽITÉ NA ZPEVNĚNÉ PLOCHY A ZÍDKY:

Komunikace:

- betonová dlažba skládaná do vzorů, malé obdélníkové a čtvercové formáty skládané do geometrických tvarů, pruhů, zvýraznění parkovacích pruhů
- asfaltbeton - povrch na komunikacích pojížděných vozidly nejčastěji – zásobování obce
- krajnice – obrubník naležato + zatravňovací dlažba, případně obrubník v opačném sklonu, tak aby dešťová voda stékala mimo komunikaci do travnaté plochy
- výhybna, parkovací pruh - zatravňovací dlažba + obrubník naležato

Pěší chodníky:

- betonová dlažba skládaná, obrubník v úrovni dlažby, š. 1,2m nebo 1,5m
- minerální beton dostatečně zhutněný s obrubou ze zahradního obrubníku nebo betonového žlabu
- terénní schody – kamenné, skládané, přírodní kámen do betonu

Opěrné zídky:

- přírodní kámen skládaný do betonu s minimální spárou v převažující horizontální skladbě
- koruny zídek kamenné

- v odůvodněných případech / staticky nutné / betonová opěrná zídka a kamenný obklad pohledové strany zídky
- opěrné zídky by měly kopírovat terén i co do půdorysné stopy, je možné zvlnění či zalomení zídky
- při větším výškovém terénním rozdílu je vhodné použít dvě nebo několik zídek nad sebou v určitých půdorysných odstupech místo jedné převýšené
- kamenné zídky by měly mít odvodnění terénu za zídkou formou prostupů po pravidelných vzdálenostech

Mobiliář a osvětlení:

Pro malou obec by měl být použitý mobiliář z přírodních materiálů – dřevo, beton, kámen, sklo, lehce zpracovatelných případně i vlastními silami řemeslníků v místě.

1/ lavičky:

opracované dřevěné masívní kusy kmenů, případně betonový podstavec a sedák z masívních hranolů

2/ vývěsní úřední desky:

dřevěné zasklené vývěsní desky se stříškou, otevíravá čelní plocha

3/ osvětlení :

pěší cesty s nízkými osvětlovacími tělesy – trasa podél pláže, nové pěší komunikace, terénní schody

4/ stojany na kola:

u místního úřadu, hospody a obchodu stojany ze dřevěných klád se zářezy do hloubky kmene, případně betonové hranoly se zářezy

5/ směrové ukazatele:

směrovky navádějící k místům pro veřejnost – hospoda, pláž, molo, obecní úřad, hlavní příjezd do obce, směr na Svitavici, hospodářský areál atd.

6/ hodiny:

v exteriéru u obecního úřadu – samostatně stojící stojan, sloup s klasickými hodinami, sloužící pro sportovní akce, společenské akce pořádané u obecního úřadu

7/ odpadkové koše:

na místech veřejných akcí by měly být umístěny odpadkové nádoby, jednoduchý tvar a hygienicky vhodné řešení – dřevěný plášť a kovová nádoba na vyjímání

8/ mobilní patníky:

na místech ,kde je dovolen vjezd automobilů pouze na povolení – cesta k vodě a u hřiště – klasické kovové sloupky se zamykáním

9/ pítka:

u hřiště / pro sportovní akce / umístěný sloupek s vývodem vody, provozováno jen omezeně

10/ obecní molo:

na konci lazínovské pláže čtvercové plovoucí molo, sloužící pro účely rekreační, kotvení loděk a plachetnic, konstrukce kov a dřevo

Veřejná zeleň:

- pro humanizaci veřejných prostor je velmi důležité v kombinaci s úpravou povrchů použití zeleně, ať už vzrostlých stromů nebo nízké keřové zeleně
- v obci je vytipováno několik míst pro osázení stromy a keři pro odstínění od komunikace, zastínění parkovacích míst, ochranu před větrem atd.
- zeleň by měla být použita bezúdržbová, která má jen minimální nároky na prořez a závlahu

- kromě míst uzlových bodů, kde je použito vzrostlých stromů a keřů jsou v návrhu osazena tato místa:
 - 1/ osazení svahu za obecním úřadem a hospodou plošně keřovou výsadbou
 - 2/ osazení stromů podél okružní komunikace a záchytného parkování u vjezdu do obce
 - 3/ osazení plochy u autobusové zastávce na konečné / točně/ keřovou výsadbou z důvodu ochrání čekajících od větru z východní strany
 - 4/ osazení svahu nad pěším chodníkem k původnímu objektu hospody
 - 5/ osazení stromů podél pěšího chodníku nad terénním schodištěm – zvýraznění pěší trasy
 - 6/ kompaktní keřová výsadba podél cesty k vodárně Na vrších
 - 7/ osazení vzrostlých stromů u záchytného parkovacího stání

Uzlové body:

Autoři studie tyto body nazývají pracovními názvy, které vycházejí z místních jmen starousedlíků nebo funkcí jednotlivých bodů.

„U hospody“

- provozem a historickým vývojem vzniklý uzlový bod, který je jedním z nejfrekventovanějších míst v obci, střetává se zde zvláště při společenských a sportovních akcích silný provoz pěších a automobilů
- hlavní funkcí uzlu by mělo být při použití vegetační dlažby ve vyznačené ploše zpomalení automobilů v prostoru u hřišť a vyznačení konce obslužné komunikace vedoucí k obchodu, místnímu úřadu a hospodě
- **materiály** - vegetační dlažba, zatravněvané panely na parkovacích stáních
- **mobiliář** – lavičky, světla podél cesty k vodě, odpadkové koše, hodiny, stojany na kola, úřední vývěsní deska, pítko, patníky, směrovky
- **zeleň** – vzrostlé stromy kolem hrany zátoky, u hospody, osazení svahu za hospodou keřovým porostem

„Park“

- místo klidové, v bezprostředním sousedství hřišť , kde je obnoven po zatopení dolní části obce při budování přehradní nádrže „křížek“, který stával v dnes zatopeném území
- svažitý terén je upraven do několika terássek s křížkem, lavičkami, pítkem, dětskou houpačkou a osázen keřovou zelení, odstíněn od hřišť, vede přes něj pěší cesta od obecního úřadu do nové části obce
- **materiály:** - vegetační dlažba, zámková dlažba betonová v klasickém obdélníkovém a čtvercovém formátu,
- **mobiliář** – lavičky, odpadkový koš, , pítko, křížek
- **zelen** – keřový porost pro odstínění klidového místa od hřišť

„U Konůpků“

- místo telefonním automatem a křížkem u jednoho z nejstarších stavení v Lazínově, které je památkově chráněno, místo leží na hlavním vjezdu do obce a mělo by plnit také funkci zpomalovací
- **materiály** – betonová dlažba v kosém položení ke směru komunikace v pruzích nebo vzorech, v barevném řešení, zahrnuje i plochu před telefonním automatem
- **mobiliář** – lavička, světlo , odpadkový koš, stojan na kola

„U studánky“

- místo zvláštní a ojedinělé rameníkem vody z místních kopců, veřejně přístupné všem, ostrá zatáčka na hlavním vjezdu do obce, navazuje na opěrné zídky kolem příjezdové komunikace
- vybudování kamenné zdi s vytékajícím pramenem pitné vody s plochou dlažby v geometrickém vzoru, též funkce zpomalovací
- **materiály** – betonová dlažba v geometrickém tvaru v komunikaci v barevném řešení
- **mobiliář** – lavička, světlo , odpadkový koš, stojan na kola

„Starý Lazinov“

- původní místní středový bod obce, který svou funkci změnil po zatopení dolní části obce, místo, odkud je už doprava diferencována do jednotlivých částí užšími komunikacemi s dopravními omezeními,
- parkovací stání v rozšířeném místě, návaznost na spojovací komunikace
- **materiály** – betonová dlažba v kolmém položení ke směru komunikace v pruzích nebo vzorech, v barevném řešení, zahrnuje i plochu parkovacích stání
- **mobiliář** – světla, směrovky, odpadkový koš
- **zeleň** – vzrostlé stromy u parkovacích stání

„U Vybíralů“

- vjezd do obce, místo prvního zpomalení automobilů jedoucích z okružní komunikace
- funkce zpomalení
- **materiály** – betonová dlažba v kosém položení ke směru komunikace v ploše odlišné od ostatního povrchu nebo vzorech, v barevném řešení
- **zeleň** – vzrostlé stromy u parkovacích stání

„Nový Lazinov“

- uzlový bod vznikl s novou zástavbou po zaplavení dolního starého Lazinova na křížení příjezdové a kolmé obslužné komunikace
- má hlavně funkci zpomalovací, zúžení vjezdů na obslužné komunikace
- **materiály** – betonová dlažba v kolmém položení ke směru komunikace v pruzích nebo vzorech, v barevném řešení,
- **mobiliář** – směrovky, umístění poštovní schránky

„U Skalníků“

- místo provozního větvení komunikací v užším profilu, upozornění na změnu šířky komunikace
- **materiály** – betonová dlažba v kolmém položení ke směru komunikace v pruzích nebo vzorech, v barevném řešení,
- **mobiliář** – směrovky

Studie by měla být libretem pro práci zastupitelů obce v této oblasti jejich činnosti a nástinem řešení jednotlivých částí problematiky řešené ve studii.

Říjen 2007
Atelier architektury města
Ing. arch. Alena Stehlíková